

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Î R E

26 mai 2023
Nr. 107/5

mun. Chișinău

Completul de contestație nr. 1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența sa:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membri:	Cotruță Iurie
	Midrigan Pavel

examinînd contestația declarată de cet. Olar Maria împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 208s-267 p/m din 24 martie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 22 februarie 2023 asupra acțiunilor judecătoarului Valah Ciprian de la Judecătoria Chișinău, (sediul Centru),

A C O N S T A T A T :

1.Subiectul sesizării.

La 23 februarie 2023 Inspecția judiciară a înregistrat și repartizat pentru verificare sesizarea nr.208s-267p/m depusă de Olar Maria privind acțiunile judecătorului Ciprian Valah de la Judecătoria Chișinău sediul Centru.

În sesizare Olar Maria a indicat că, la 14 februarie 2023 ora 12.00 a avut ședință de judecată, dar gardianul nu i-a permis, i-a îngrădit accesul ședința de judecată, în bir.614 al Judecătoriei Chișinău sediul Centru, la indicația judecătorului Ciprian Valah.

De fapt, judecătorul a încuiat ușa și în cauza în care are calitatea de pârât i-a îngrădit accesul la justiție, a petrecut ședința de judecată cu avocatul reclamantului Doronceanu Olesea.

Consideră, că în cazul dat a fost discriminată în instituție de drept.

2.Opinia judecătorului sesizat

Judecătorului Ciprian Valah i-a fost comunicată sesizarea. În opinia scrisă, precum și suplimentar în mod verbal a informat Inspecția judiciară că, la prima ședință de judecată din 07.02.2023 pârâta Olaru Maria a încălcat ordinea în ședința de judecată, nu s-a supus indicațiilor președintelui ședinței de a înceta filmările.

Avocatul Doroncean Olesea în interesele reclamantului a solicitat să fie anexate înscrisuri la dosar privitor la practica judiciară în cazuri de categoria respectivă, dar pârâta Olar Maria a reacționat grosolan față de partea opusă. A obiectat prin „*Ja-ți cererea de aici*”.

În calitate de președinte al ședinței de judecată a avertizat pârâta Olar Maria să se comporte adecvat față de partea opusă, să păstreze ordinea în ședință, să se supună indicațiilor președintelui ședinței. Dar pârâta a strigat că recuză judecătorul.

La întrebarea instanței care este motivul recuzării, a strigat în continuare recuzare.

Urmare a acestui comportament neadecvat al pârâtei Olar Maria în sala de judecată, manifestat prin strigăte, prin lipsa respectului față de partea opusă și instanța de judecată, a fost emisă încheiere protocolară în temeiul art.196 alin.(2) CPC, prin care a îndepărtat pârâta din sala de judecată până la finalizarea examinării cauzei.

Din motiv că pârâta Olar Maria a refuzat să execute încheierea judecătorească și nu a părăsit sala de judecată, grefierul a chemat gardianul, persoana care asigură securitatea instanței, a apelat 112 și a solicitat intervenția organului de poliție. Dar ordinea în ședința de judecată nu a putut fi asigurată în continuare și s-a amânat la 14.02.2023 ora 12:00.

La ședința din 14.02.2023 nu a permis accesul pârâtei Olar Maria în sala de judecată, în temeiul încheierii judecătorești protocolare din 07.02.2023, prin care pârâta a fost îndepărtată din sala de judecată până la finalizarea examinării cauzei.

La ședința de judecată din 17.02.2023 în lipsa pârâtei a pronunțat hotărârea în cauză în favoarea Olar Mariei. Totodată, a emis încheiere judecătorească prin care a constatat folosirea cu rea-credință de pârâta Olar Maria drepturile procedurale, încălcarea ordinii în ședința de judecată, și neexecutarea încheierii judecătorești din 07.02.2023 privind îndepărtarea din sala de judecată și i-a aplicat amendă judiciară.

Consideră că sesizarea înaintată de Olar Maria, precum că: nu i-a permis la 14.02.2023 în timpul examinării cauzei să intre în sala de judecată; i-a îngădit accesul la examinarea cauzei; a discriminat-o; nu este întemeiată din motiv că a acționat conform legislației. Sesizarea a fost înaintată cu rea-credință în scop de răzbunare pentru că nu i-a permis să încalce ordinea și regulile de conduită stabilite pentru justițiabili în ședința de judecată. În calitate de judecător a acționat conform legislației.

3. Aprecierea inspectorului-judecător

Conform art.7¹ alin.(6) lit.b¹) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Inspecția judiciară a verificat sesizarea privind faptele și acțiunile judecătorilor care pot constitui abateri disciplinare.

Potrivit art.3 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare, în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art.4.

În art.4 alin.(1) lit.a)-p) și alin.(2) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sunt indicate exhaustiv faptele, acțiunile, manifestările judecătorilor care pot constitui abateri disciplinare:

Verificând conținutul sesizării, opinia judecătorului vizat, studiind informațiile, actele și acțiunile procedurale, actele judecătorești de dispoziție ale cauzei. Inspecția judiciară a constatat următoarele.

La 21.08.2021 reclamantul Ouş Ludmila a înaintat în judecată acțiune împotriva pârâtei Olar Maria privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

La ședința de judecată din 07.02.2023, potrivit conținutului procesului-verbal, la etapa expunerii cererilor/demersurilor, avocatul Doronceanu Olesea al reclamantei a solicitat intervenirea instanței ca pârâta Olaru Maria să nu filmeze fără acordul instanței.

Președintele ședinței a adus la cunoștință că ședințele de judecată pot fi înregistrate audio, iar filmarea video este permisă doar la etapa începerii ședinței de judecată și la pronunțarea hotărârii. Dar pârâta Olar Maria a replicat instanței că trebuie prin înscris să fie interzisă filmarea de ea ședința de judecată, dar nu verbal.

Președintele ședinței a făcut observație pârâtei Olar Maria, în aspect că poate lua cuvântul cu permisiunea instanței.

Președintele ședinței a avertizat pârâta Olar Maria despre comportamentul neadecvat pe care îl manifestă în ședința de judecată.

Referitor la comportamentul neadecvat al pârâtei Olar Maria în ședința de judecată, care manifestă lipsă de respect față de instanța de judecată și de partea opusă, instanța a emis încheiere protocolară, prin care în temeiul art.196 alin.(2) CPC, a dispus: A îndepărta din sala de ședință pârâta Olar Maria, care va fi invitată la finalizarea examinării cauzei conform normelor de procedură.

A fost anunțată o pauză a ședinței de judecată din motivul că pârâta refuza să părăsească sala de ședință.

Instanța a constatat că timpul rezervat pentru ședința de judecată a expirat din motivul tulburării ordinii publice de către pârâtă, a fost nevoie să solicite implicarea organului de poliție în executarea încheierii protocolare.

Inspecția judiciară a făcut referință la explicația judecătorului Valah Ciprian că, la ședința din 14.02.2023 nu a permis accesul pârâtei Olar Maria în sala de judecată în temeiul încheierii judecătorești din 07.02.2023, prin care pârâta a fost îndepărtată din sala de judecată până la finalizarea examinării cauzei.

Hotărîrea a fost emisă la 17.02.2023. Deasemenea instanța a emis o încheiere, în privința pârâtei Olar Maria referitor la folosirea cu rea-credință de drepturile procedurale, încălcarea ordinii în ședința de judecată și neexecutarea încheierii judecătorești din 07.02.2023 privind îndepărtarea ei din sala de judecată în cauza civilă, aplicîndu-i o amendă judiciară de 50 u.c., 2 500 lei care se încasează la bugetul de stat;

Potrivit informației din PIGD, la 21.02.2023 hotărîrea din 17.02.2023 a fost contestată cu apel.

La 02.03.2023 și 21.03.2023 Olar Maria a contestat încheierea din 17.02.2023.

Prin Decizia Inspecției judiciare din 24 martie 2023 sesizarea Olari Maria a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. Argumentele contestației.

În contestație Olar Maria a invocat faptul, că decizia contestată este neîntemeiată și fără suport legal, fără o verificare minuțioasă a tuturor circumstanțelor invocate.

Deasemena a invocat faptul, că fost discriminată în instituție de drept.

Nu este de-acord deasemenea cu concluzia Inspecției judiciare, prin care este menționat faptul, că astfel de cerințe, indicate în sesizare, depășesc atribuțiile Inspecției judiciare. Careva probe suplimentare nu au fost prezentate.

5. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 "Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor".

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 "Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă", iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată "Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate".

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că "Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare poate fi contestată la CSM".

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul în contestație se referă la actele judecătorești, emise în cadrul examinării cauzei civile la etapa primirii cererii în procedură, prin care instanța a emis încheiere de restituire a cererii,, invocînd motivele respective.

Conform cadrului legal, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Instanța în actul judecătorec emis, a explicat posibilitatea repetată de a depune cererea respectivă după înlăturarea neajunsurilor invocate.

Completul de examinare a contestațiilor remarcă faptul că, judecătorul poate fi tras la

răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării s-a constatat **existența** circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc abaterea disciplinară prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive, în special latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unui din aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Completul consider justificate aprecierile Inspecției judiciare, care a invocat faptul, că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Art. 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin *intenție* sau prin *neglijență gravă*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu *intenție* prezumă că, judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de *neglijență gravă*, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat în corespundere cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave. Judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de lege.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.12 din 07.06.2011 pentru controlul constituționalității prevederii art.22 alin.(1) lit.p) din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția Legii nr. 152 din 08.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a statuat că, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului este necesar de a stabili faptul încălcării intenționate a legii sau din neglijență gravă. Răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă, și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului. La fel, din hotărârea dată se desprinde că, este inadmisibilă responsabilizarea automată a judecătorilor fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare.

Pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

Astfel, acuzațiile privind adoptarea unei hotărâri judecătorești ilegale, ca temei de atragere la răspundere disciplinară magistratului vizat, prevăzut de art.4 alin.(1) din Legea nr.178, se resping, or, autorul contestației n-a prezentat careva probe, care ar indica

asupra acestor încălcări.

Judecătorul în exercitarea funcției, are sarcina de a interpreta independent reglementările legale, fără careva imixtiuni.

Completul remarcă faptul că, acțiunile procedurale efectuate în respectiva cauză pentru asigurarea ordinii în ședința de judecată și emiterea încheierii, actul judecătoresc de dispoziție prevăzut de lege, prin care instanța s-a expus asupra comportamentului, acțiunile, expunerile admise de pârât în ședința de judecată și aprecierea lor, sunt reglementate de norma de drept procedural și nu conțin elementele unei oarecare abateri disciplinare prevăzute de normele art.4 alin.(1) ale Legii nr.178 din 25.07.2014. inclusiv în toate aspectele la care s-a făcut mențiune în sesizare. menționate în compartimentul respectiv al prezentei decizii.

Judecătorul este obligat să se opună oricăror încercări ale părților și participanților la proces de a exercita orice presiune asupra sa la examinarea cauzei, iar presiunea cu scopul de a influența emiterea hotărârii judecătorești atrage răspundere conform legii.

Dezacordul pârâtei Olar Maria cu înlăturarea ei la 07.02.2023 din sala de ședință pentru întreaga perioadă de examinare a cauzei, cu neadmiterea ei în sala de ședințe la 14.02.2023, emiterea încheierii din 17.02.2023 de aplicare a amenzii judiciare, nu constituie abatere disciplinară. Aceste acțiuni procedurale și act judecătoresc de dispoziție pot fi contestate în modul reglementat de lege, iar instanța ierarhic superioară este investită cu competența de a se expune asupra legalității și temeiniciei acestora.

De fapt, petenta Olar Maria s-a folosit de respectivul drept de contestare. Completul de examinare a contestațiilor consideră, că din materialele administrate nu a fost constatat faptul, că în acțiunile magistraților vizați constituie elementele abaterii disciplinare, prevăzute la art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, motiv din care, sesizarea se respinge ca neîntemeiată.

Completul consideră, că argumentele indicate în contestație nu pot fi reținute ca temei de anulare a Deciziei Inspecției judiciare adoptate la 24.03.2023.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată contestația declarată de Olar Maria împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 208s-267 p/m din 24 martie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 22 februarie 2023 asupra acțiunilor judecătorului Valah Ciprian de la Judecătoria Chișinău, (sediul Centru).

Hotărârea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Cotruță Iurie
	/semnătura/	Midrigan Pavel